

Spominjati Allaha izvor je duhovne i tjelesne snage (Meka)

Hatib: dr. Fejsal b. Džemil Gazzavi

10. muharrem 1440. god. po Hidžri / 21. septembar 2018.

Sva hvala i zahvala pripada Allahu, Njega hvalimo, od Njega pomoć i oprost tražimo, Njemu se utječemo od zla naših duša i naših ružnih postupaka. Koga Allah uputi, niko ga u zabludu ne može odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga ne može uputiti. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji nema druga, i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i poslanik.

Uzvišeni kaže: “O vjernici, bojte se Allaha onako kako se treba bojati i umirite samo kao muslimani!” (Ali Imran, 102); “O ljudi, bojte se Gospodara svoga, Koji vas od jednog čovjeka stvara, a od njega je i drugu njegovu stvorio, i od njih dvoje mnoge muškarce i žene rasijao. I Allaha se bojte – s imenom Čijim jedni druge molite – i rodbinske veze ne kidajte, jer Allah, zaista, stalno nad vama bdi” (En-Nisa, 1); “O vjernici, bojte se Allaha i govorite samo istinu, On će vas za vaša dobra djela nagraditi i grijeha vam vaše oprostiti. A onaj ko se Allahu i Poslaniku Njegovu bude pokoravao – postići će ono što bude želio.” (El-Ahzab, 70–71)

Poštovani vjernici! Vjernik kada odmara i kada radi, kada putuje i kada je kod kuće, pri svakom postupku i svakom ponašanju – ovisan je o svome Gospodaru i Stvoritelju. Uzvišeni ga pomaže, a čovjek se na Njega oslanja i za Njegovim zadovoljstvom traga. Iskreni vjernik konstantno i intenzivno, ponizno i skrušeno, klanja se Uzvišenom Allahu. Stoga, sve što je njegova veza s Gospodarom svjetova jača, pokoravajući Mu se u svim prilikama – bit će mu put Istine ukazan, a razboritost data. Njegova volja će biti čvrsta, bit će snažniji nego ikada, vjere će se postajano držati. Tako je Božiji poslanik Hud, alejhis-selam, kazivao svome narodu – kao što se u Kur’anu navodi – ukazujući im na ono što je ispravno: “O narode moj, molite Gospodara svoga da vam oprost, i pokajte Mu se, a On će vam slati kišu obilnu i dat će vam još veću snagu, uz onu koju imate, i ne odlazite kao mnogobošci!” (Hud, 52)

Božiji poslanik poručuje im: “... dat će vam još veću snagu, uz onu koju imate”, iako je njihova snaga bila neviđena, zbog čega su mu oni na to obećanje uzvraćali: “Ko je od nas jači?” (Fussilet, 15). Ipak, on im sa sigurnošću poručuje da će im, ako povjeruju, biti data veća snaga od one koju trenutno posjeduju.

Iz ajeta se može zaključiti da je traženje oprost, uz odustajanje od grijeha, povod za blagostanje, povećanje imetka i dostupnosti hrane, te posjedovanja snage i netaknutog ponosa. Ibn Kesir navodi: “Kome bude svojstveno da konstantno traži oprost od Allaha – Uzvišeni će mu olakšati put stjecanja opskrbe, učinit će mu život lagodnim, zaštitit će ga i podariti mu snagu.”

Kada je Fatima, radijallahu anha, upitala Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da joj podari slugu, on je njoj i njenom suprugu Aliji rekao: “Zar ne biste željeli da vam ukažem na nešto što je bolje od onoga što se od mene tražili?”, pa je dodao: “Kada legnete u postelju: trideset tri puta izgovorite ‘subhanallah – neka je slavljén Allah’, trideset tri puta ‘elhamdulillah – hvala Allahu’ i trideset četiri puta ‘Allahu ekber – Allah je najveći’ – to vam je bolje od bilo kakvog sluge.” (Buhari)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ukazao je svojoj kćerki Fatimi, radijallahu anha, na to da spominjanje Božijeg imena osnažuje tijelo. Izgovaranjem ovog zikra dobit će dodatnu fizičku snagu, tako da će više posla uraditi nego kada bi imala slugu. Ibn Hadžer, pojašnjavajući ovaj hadis, navodi: “Onome ko bude stalno spominjao Božije ime, Uzvišeni će podariti dodatnu snagu, što će mu biti korisnije nego kada bi imao slugu; ili će mu Uzvišeni zikrom olakšati životne obaveze tako da će ih privoditi kraju lakše nego kada bi imao slugu koji bi mu pomagao.”

Braćo muslimani! Allahovi odabrani robovi su shvatili i postali čvrsto ubijeđeni da je spominjanje Uzvišenog – njihova snaga, da im je potrebnije osnažiti dušu zikrom nego tijelo hranom. Štaviše, ono što im hrani duše, zapravo im osnažuje i tijela i zato su se njihova srca vezana za Uzvišenog, a jezici stalno spominju Njegove ime. U hadisu koji bilježi imam Muslim, a prenosi Džabir b. Semura, bilježi se da bi Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ostajao sjediti na istom mjestu gdje bi klanjao sabah-namaz sve do potpunog izlaska sunca. Kurtubi pojašnjava: “Ovo Poslanikovo, sallallahu alejhi ve sellem, djelo ukazuje na to da je poželjno ostati sve do izlaska sunca na istom mjestu gdje se klanjao sabah-namaz, spominjati Uzvišenog i upućivati dovu. U tom vremenu zabranjeno je klanjati nafilé. Ovo vrijeme nastupa nakon namaza kojem meleki prisustvuju – sabah-namaza, a prije negoli nas obuzmu dnevne obaveze. Dakle, zikr i dova upućuju se iz skrušenog srca čovjeka čije su misli prisutne u potpunosti, što je razlog više da se nadamo da će mu dova biti uslišena, a zikr primljen.”

Velid b. Muslim kaže: “Vidio sam da je Evzai ostajao na istom mjestu gdje je klanjao sabah-namaz, čineći zikr, sve do izlaska sunca. Također nam je govorio da su naši dobri prethodnici to stalno činili, a kada bi sunce izašlo, oni bi krenuli drugim putevima dobra i počeli tragati za znanjem.”

Ibn Kajjim bi kazivao o svom učitelju Ibn Tejmijji: "Bio sam prisutan jednom kada je klanjao sabah-namaz. Poslije namaza spominjao je Božije ime ne napuštajući mjesto skoro do sredine dana, potom se okrenuo prema meni rekavši: "Ovo je moj ručak. Kada se ne bih ovako hranio, snagu bih izgubio."

Ako neko započinje dan na ovakav način, kako ga onda provodi dalje! Ako započne dan spominjući Allahovo ime i skrušeno Mu se moleći, ponizno i predano, svim srcem nadajući se uslišenju, kakav li mu je onda ostatak dana! Koliko li će biti produktivan i samosvjestan kada je spoznao da zikr hrani dušu i tijelo?! Kakav će mu tek biti dan ako na dva načina pokazuje svijest o Allahovoj sveprisutnosti: zikrom, riječima, i tijelom, djelima.

Primjer ovakvog ibadeta jeste noćni namaz, koji objedinjuje obje vrste ibadeta, tako što sadrži različite vidove zikra, poput učenja časnog Kur'ana, različitih dova i riječi kojima se veliča Uzvišeni. Sve ovo, nesumnjivo, daje vjerniku dodatnu tjelesnu i duhovnu snagu.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upućuje nas na to da je važno klanjati noćni namaz. Tako majka pravovjernih Aiša, radijallahu anha, prenosi da bi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, klanjao noćni namaz sve dok mu noge ne bi otekle. Vidjevši to, upitala ga je: "Zašto, Božiji Poslaniče, to činiš kada ti je Allah oprostio grijehe koje si učinio i koje bi učinio?", a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovori joj: "Pa zar ne trebam biti rob koji je zahvalan na tome?" (Muttefekun alejhi)

Zikr hrani dušu, osnažuje tijelo i daje volju. Otuda i ne čudi što se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, mogao strpjeti na sve nedaće i poteškoće koje su ga snalazile na Allahovom putu, imao je snage oduprijeti se svim spletkama i vrijeđanjima neprijatelja vjere. Uzvišeni kaže: "Mi dobro znamo da ti je teško u duši zbog onoga što oni govore, zato veličaj Gospodara svoga i hvali Ga, i molitvu obavljaj" (El-Hidžr, 97–98).

Ovim riječima Allah mu kazuje: "Uzdaj se u Allaha, svoga Stvoritelja, On ti je dovoljan, i darovat će ti pobjedu nad njima; posveti se zikru, zahvaljaj Mu se, klanjaj Mu se obavljajući namaz." Na kraju ajeta naglašava se: "... veličaj Gospodara svoga i hvali Ga, i molitvu obavljaj".

U svim teškim situacijama Poslanik je ustajao u dubini noći i klanjao. Namaz ponajviše pomaže čovjeku da ustraje na Pravom putu. U Kur'anu se kaže: "Kazuj Knjigu koja ti se objavljuje i obavljaj molitvu, molitva, zaista, odvraća od razvrata i od svega što je ružno; obavljanje molitve je najveća poslušnost! A Allah zna šta radite." (El-Ankebu, 45)

Kako bi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, lakše podnio nedaće, Uzvišeni mu navodi primjer pokornog roba i odabranog poslanika Davuda, alejhis-salam, koji može poslužiti za primjer u tome kako se dosljedno klanjati Uzvišenom Allahu. Za njega Uzvišeni kaže: “Ti otrpi ono što oni govore i sjeti se roba Našeg Davuda, čvrstog u vjeri, koji se uvijek Allahu obraćao” (Sad, 17).

Učenjak Sa’di pojašnjava: “Iz kazivanja o poslaniku Davudu može se doći do zaključka da Uzvišeni Allah voli kada čovjek dosljedno, srcem i tijelom, ustrajava u ibadetu. Ibadet ostavlja snažan utjecaj na čovjeka, što se ne može postići odustajanjem i kolebanjem u životu.”

Radi toga, vjernik bi trebao ustrajati u ibadetima, ne prepuštajući se lijenosti, niti besposlenosti, jer se time snaga gubi i duša slabi. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije se ograničio na jedan vid ibadeta, nego se je činio razne ibadete, jer je to još jedan uzrok da veza s Uzvišenim ostane snažna.

U vjerodostojnom hadisu koji prenosi Ebu Hurejra, radijallahu anhu, navodi se da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio da se neprekidno posti nekoliko dana, na što mu jedan reče: “Ali ti, Poslaniče, postiš više dana bez prekida?” Poslanik odgovori: “Niko od vas nema snage kao ja! Mene moj Gospodar hrani i napaja dok spavam.” Odnosno, razmišljanje o Allahovoj veličanstvenosti, dolazak do novih spoznaja, osjećaj smirenosti zbog ljubavi prema Njemu, zaokupiranost obraćanjem Allahu, sveopća posvećenost Njemu – čini da zaboravim na hranu i piće.

Učenjak Ibn Kajjim kaže: “Ovakva hrana je djelotvornija od hrane kojom tijelo hranimo. Svako ko je to imalo iskusio, zna da je moguće zaboraviti na tjelesnu hranu kada se duša i srce nahrani. Naročito to poznaje čovjek koji dobije ono što je dugo tražio, pa se ispunjenjem željenog njegovo srce zadovolji.”

Poštovani vjernici! Zikr je osnova svih ibadeta, a vrlo se lahko izvršava. Otuda je veoma važno da vjernik mnogo čini taj ibadet, povinujući se naredbi Uzvišenog Allaha: “O vjernici, često Allaha spominjite i hvalite!” (El-Ahzab, 41). Ibn Atijja pojašnjava: “Uzvišeni Allah nije propisom definisao niti ograničio kako i koliko Ga trebamo spominjati zato što je to ibadet koji je vjerniku lahko činiti, a za koji je velika nagrada propisana.

Poštovani vjernici! Dušu je potrebno hraniti, stalno i iznova, kako bi ostala snažna. Duša se hrani vjerom u Uzvišenog Allaha i činjenjem dobrih djela. Koliko vjernik bude svoju dušu hranio, u toj mjeri će osjetiti duhovnu snagu i ostat će postojan na Istini.

Život, u pravom značenju te riječi, osjeća onaj čije je srce ispunjeno životom, što se može postići isključivo čineći ono čime je Uzvišeni Allah zadovoljan. U vjerodostojnom hadisu Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, stoji: “Onaj koji spominje svoga Gospodara i onaj koji to ne čini razlikuju se kao živi i mrtvi.” (Buhari)

Kada je srce snažno vezano za Uzvišenog – osjeća neopisivu snagu i zadovoljstvo. A kada se čovjek okrene od Božije upute, prestane Mu se pokoravati, njegovo srce gubi život. Takav čovjek nikada ne osjeća duševnu smirenost, niti umnu pribranost, niti pravu slast sreće. Ibadeti, svakog vida, koje čovjek čini, uz Božiju dozvolu, bit će razlogom da postigne smirenost i strpljivost i ostane postojan i ustrajan na Pravom putu. Ibadeti uklanjaju brige i nesreću, rastjeruju crne oblake tuge, i čovjek ne osjeća tjeskobu koju mu dunjalučke nedaće donose.

Poštovani vjernici! Među najvažnijim plodovima vjerovanja su: čvrsta veza s Uzvišenim, osjećaj stalne potrebe za Njim, stalno obraćanje Njemu i sreća što se osjeća Njegova sveprisutnost, činjenje ibadeta Njemu, javno i tajno, u sreći i nedaći. Čvrsta veza s Uzvišenim čini da se vjernik stalno pokorava Allahu, primjenjuje Njegove naredbe, čvrsto se drži Njegove upute. Ko bude tako postupao, obećava mu se lijep život kao jedna od nagrada koju je Uzvišeni priredio vjernicima. Uzvišeni kaže: “Onome ko čini dobro, bio muškarac ili žena, a vjernik je, Mi ćemo dati da proživi lijep život i doista ćemo ih nagraditi boljom nagradom nego što su zaslužili.” (En-Nahl, 97)

Duboki osjećaj ovisnosti o Uzvišenom Allahu i snažna veza s Njegovom Uputom – razlog je da se u čovjeku rodi volja za činjenjem dobrih djela, što čini da se čovjek preispituje za svako počinjeno djelo, i osjeća da Uzvišeni motri njegove postupke, ne pomišljajući uopće o mišljenju ljudi. Ko je snažno vezan za Allaha, rado čini dobra djela, stalno iznalazi nove puteve dobra, brižno pazi da mu neće neko dobro promaknuti; a s druge strane – jako ga rastužuje kada mu neko dobro promakne, koje je mogao učiniti dok je imao vremena i bio u snazi, zato što bi mu to dušu nahranilo i ispunilo te osnažilo iman.

Poštovani vjernici! Onome ko se bude daleko držao od onoga što je zabranjeno, Uzvišeni će podariti snagu povrh snage koju posjeduje, i dat će mu da je iskoristi osjećajući sreću pritom. Upravo je to želja svakog vjernika. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, molio se Gospodaru riječima: “Podari nam da uživamo u sluhu, vidu i snazi koju si nam podario – sve dok smo u životu. Podari nam da nikada ne doživimo nestanak tih blagodat!” Ovom dovom se upućuje molitva Uzvišenom da učini da se lagodno osjećamo dok koristimo vid, sluh i druga čula, kao i druge organe – i da ih

“KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA.” (PREPOROD)

HUTBE

koristimo za činjenje dobrih djela i pokornosti Uzvišenom tokom cijelog života, sve do same smrti.

A koga Uzvišeni sačuva od toga da skrene s Njegove upute kada je u punoj snazi – sačuvat će ga kada ostari i snagu izgubi. Učinit će da se koristi vidom, sluhom i drugim čulima, kao i drugim organima, osjećajući sreću pritom. Podarit će mu da na najbolji način iskoristi svoj život i um i svoju snagu.

Poštovani vjernici, donosite salavate na Poslanika posljednjeg, vjerovjesnika odabranog, jer nam Uzvišeni Allah u Svojoj časnoj Knjizi to naređuje: “Allah i meleki Njegovi blagosilju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

Molim Allaha da i meni i vama podario svaki blagoslov u časnom Kur’anu, da podari da se okoristimo njegovim ajetima i mudrom opomenom.

Rekoh ove svoje riječi i od Allaha tražim oprost za svaki naš grijeh, a i vi tražite oprosta, jer On puno prašta i samilostan je.

